

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КАРАМЫШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

Улица Школьная, дом 5, село Карамышево, 423119

тел./факс 8439642223 email: Karam.Cmn2@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАРМЫШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Мәктәп урамы, 5 йорт, Кармыш авылы, 423119

№7
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

17.05.2022 ел
КАРАР

**Эчке финанс контроле һәм эчке финанс
аудиты гамәлгә ашыру тәртибен раслау
турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия
Федерациясе Бюджет кодексының 157 һәм 269.2 статьялары нигезендә, эчке
финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында,
Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге
башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Күшымта нигезендә эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын
гамәлгә ашыру тәртибен расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми
порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Чирмешэн муниципаль районының Интернет
мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Кармыш авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

И.И.Фәтхетдинов

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Кармыш авыл жирлеге
Башкарма комитеты
каарына күшымта
17.05.2022 ел, №7

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын
гамәлгә ашыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Тәртип Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге (алга таба - авыл жирлеге) Башкарма комитетында эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру һәм үткәрүгә карата таләпләрне билгели:

1.2. Элеге Тәртипнең максаты булып тора:

- жирлек бюджеты акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлық исәбен һәм хисаплылыгын, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында дөреслекне раслау;
- бюджет законнары һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка норматив актлар үтәлешен бәяләү

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан (алга таба - комиссия) бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аларга караган жирлек бюджеты акчаларын алучыларга, жирлек бюджеты керемнәре администраторларына, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына карата башкарыла.

2. Аудитның эчке муниципаль финанс контроле объектлары

2.1. Эчке муниципаль финанс контроле һәм эчке финанс аудиты объектлары (алга таба-контроль (аудит) объектлары) булып тора:

- Авыл жирлеге башкарма комитеты, бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы) буларак, бюджет керемнәренең баш администраторы, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын тормышка ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, өйрәнү (обследование) (алга таба - контроль чаралар) үткәрелә:

- контроль объектының билгеле бер чордагы эшчәнлегенә карата аерым финанс һәм хужалык операцияләренең законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, бюджет (бухгалтерия) исәбенең һәм бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгының дөреслеген тикшерү буенча контроль гамәлләр кылу аңлашыла торган тикшерү;

- тикшерү объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү аңлана торган ревизия, ул кылынган финанс һәм хужалык операцияләренең барлык жыелмасының законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларны бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгында чагылдыруның чынлыгы һәм дөреслеге буенча контроль гамәлләр башкаруда чагыла;

- өйрәнү (обследование), аның астында контроль объектының билгеле бер эшчәнлек өлкәсе торышына анализ һәм бәй бирү күздә тотыла.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитын) гамәлгә ашыру буенча контроль чараптар расланган план нигезендә үткәрелә.

3.3. Эчке муниципаль финанс тикшерүе (аудит) чараптарын планлаштыру элек үткәрелгән тикшерүләрнең нәтижәләрен, бухгалтерлык исәбе регистрларын, норматив документларны, планлы, хисап мәгълүматларын исәпкә алып, бюджет законнарын бозуны, бюджет акчаларын максатсыз һәм (яки) нәтижәсез файдалануны, бухгалтерлык (бюджет) исәбенең һәм хисаплылыкның дөрес булмавын фаразларга мөмкинлек бирүче бүтән мәгълүматны, шулай ук вакытлы контрольнең елына 1 тапкырдан да ким булмаганлығын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда, планнан тыш контроль чараптар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Еллык тикшерү планы жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы йөкләмәсе буенча үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә: контроль объектының исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм тикшерү чарасын үткәрү вакытлары.

3.8. Контроль чарасын үткәрү турында контроль объектына язмача хәбәрнамә белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш тикшерү чараптары контроль объектына язмача хәбәрнамәдән башка үткәрелә.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны җайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга кагыла.

4. Эчке финанс контролен үткәрү

4.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

а) жирлек бюджетының бюджет акчаларын баш бүлүче буларак түбәндәгеләргә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

- әлеге баш бүлүче һәм ана караган жирле бюджет акчаларын алучылар тарафыннан чыгымнар буенча жирле бюджетны төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедуralарны үтәү;

- бюджет чараптарын куллануның сакчыллығын һәм нәтижәлелеген арттыру чараптарын әзерләү һәм оештыру;

б) жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы буларак, керемнәр буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылығын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

в) жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганакларының баш администраторы буларак, эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул бюджет кытлығын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджет төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганакларының шушы баш администраторы тарафыннан бюджет хисаплылығын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән.

4.2. Тикшерү чарасын үткәрүгә керешеп, тикшерү объектына тикшерү чарасын үткәрү турында күрсәтмә күчермәсе тапшырыла.

4.3. Эшче төркем житәкчесе һәм әгъзалары түбәндәгеләргә хокуклы:

- территориядә, административ биналарда һәм контроль объектының хезмәт урыннарында булу;

- үз оештыру-техник чарапары, шул исәптән компьютерлар, ноутбуклар, калькуляторлар, телефоннар белән файдалану, керту һәм чыгару;
- контроль чарапар максатларына ирешү өчен барлык кирәкле документларны (белешмәләрне, язма аңлатмаларны һәм башка документларны) алыша;
- документларның күчәрмәләрен көгәзьдә дә, электрон рәвештә дә алыша һәм контроль чара материалларына жәлеп итәргә;
- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану;

- тикшерелә торган мәсъәләрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алыша.

4.4. Контроль чара барышында түбәндәгеләргә контроль гамәлләр үткәрелә:

- бюджет (бухгалтерлык) исәбендә һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылығында кылынган финанс һәм хужалык операцияләрен исәпләү язмаларының беренчел исәпкә алу документлары белән чагыштыру юлы белән төгәл, үз вакытында һәм дөрес итеп чагылдыру;

- жирлекнәң муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтләрнең, акчалата чарапарның һәм кыйммәтле көгазыләрнең дөреслеге, исәп-хисапларның, куелган товарларның, башкарылган эшләрнең һәм курсәтелгән хезмәтләрнең дөреслеге, чыгымнары һәм финанс нәтижәләрен формалаштыру буенча операцияләрнең факттагы булуы, сакланышы һәм дөреслеге;

- контроль объектының бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылығы куелышы һәм торышы;

- матди кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтен, чыгымнары формалаштыруның дөреслегенә, керемнәң тулылығына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең сакланышына һәм факттагы булына, башкарылган эшләрнең һәм курсәтелгән хезмәтләрнең күләмнәре дөреслегенә агымдагы контрольнең булына һәм торышына;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет чарапарын файдалануның нәтижәлелеге, адреслылығы һәм максатчан характеристеры;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартлар, максатлар һәм тәртипне үтәү;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыру (фаразлау);

- тикшерү объекты карамагына бүләп бирелгән бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслы һәм максатчан характеристеры;

- сметаларының үтәлеше, агымдагы эшчәнлек, бюджет хисаплылығы белән бәйле чыгымнарын нигезле булуы;

- контроль (аудит) объекты тарафыннан закон бозуларны бетерү, матди зыянны каплау, алдагы тикшерү чарапары нәтижәләре буенча гаепле затларны жаваплылыкка тарту буенча чарапар күру.

Контроль чарапар барышында шулай ук персоналның эш вакытында эш урыннарында булын һәм уку планының дөресләрне үткәрү графигы белән тәнгәл килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

4.5. Контроль чарапар расланган план нигезендә үткәрелә.

4.6. Тикшерү һәм ревизия нәтижәләре тикшерү акты - бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

4.7. Акт кереш, тасвирилау һәм йомгаклау өлешләреннән тора.

4.8. Тикшерү яки ревизия акты ике нөсхәдә төзелә һәм тикшерү чарасын гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар тарафыннан имзалана.

4.9. Тикшерү яки ревизия актының бер нөсхәсе контроль оешмасы житәкчесен таныштыру турындагы билге белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе, законнар нигезендә каарлар кабул итү һәм карау өчен, администрация башлыгына жибәрелә.

4.10. Акт нигезләмәләре белән килешмәгән яки аның аерым нигезләмәләрен төгәлләштерү максаты белән контролълек объекты житәкчесе актны алганнан соң жида эш көне эчендә, актының аерылгысыз өлеше булган үз искәрмәләрен (каршылыкларын) эчке финанс контроле органына жибәрергә хокуклы һәм аларга контроль органы жида эш көне эчендә һәр каршылык (кисәтү) буенча бәяләмә бирергә тиеш.

4.11 Жирлек башлыгы ачыкланган житешсезлекләрне бетерү буенча чараларның барышын контролльдә тота.

5. Эчке финанс аудитын үткәрү

5.1. Эчке финанс аудиты функциональ бәйсезлек нигезендә контроль (аудит) объектларына карата түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

- эчке финанс контроленең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

- бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алыш бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбен алыш бару методологиясенә һәм стандартларына туры килүен раслау;

- бюджет чараларын қуллануның сакчыллыгын һәм нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү.

5.2. Эчке финанс аудитын үткәргәндә өлкә милкеннән һәм өлкә милкеннән файдалануны регламентлаучы законнарның һәм башка норматив хокукый актларның үтәлешен, шулай ук бюджет (бухгалтер) исәбе һәм хисаплылык формасын һәм эчтәлелеген билгели торган норматив хокукый актлар таләпләренең үтәлешен тикшерү гамәлгә ашырыла.

5.3. Эчке финанс тикшерүенең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген күтәрү буенча тәкъдимнәр әзерләү максатларында контроль (аудит) субъекты түбәндәге мәсьәләләрне тикшерә:

- эчке финанс контролен гамәлгә ашыру тәртибен, рәвешләрен, методларын һәм периодиклыгын билгели торган норматив хокукый актлар булу, аларның Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килүен тикшерү;

- календарь елга төзелгән һәм контроль (аудит) субъекты тарафыннан расланган план булу;

- планда каралган контроль чараларның тулы һәм үз вакытында үтәлеше;

- тикшерү чараларын оештыру һәм үткәргүгә карата таләпләрне үтәү;

- үткәрелгән тикшерү чараларының рәсмиләштерелгән материаллары булуы;

- тикшерү чаралары нәтижәләре буенча актны рәсмиләштерүгә карата таләпләрне үтәү;

- контроль чаралар үткәрү мәсьәләләре буенча гражданнар һәм оешмаларның мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карау;

- тикшерү эшчәнлеге турында хисап булу, анда контроль чаралар нәтижәләрен чагылдыруның дөреслеге һәм тулылыгы;

- программаларны, ярдәмче программаларны, чараларны үтәгәндә максатчан күрсәткечләрне анализлау;

- алдагы контроль чарасы тарафыннан ачыкланган житешсезлекләрне бетерү;

- эчке финанс контролен үткөрү һәм аның нәтижәләрен рәсмиләштерү өлешендә башка мәсьәләләр.

5.4. Бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алыш бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән методологиягә һәм бюджет исәбен алыш бару стандартларына туры килүен раслау максатында түбәндәге мәсьәләләрне тикшерә:

- бюджетны төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү һәм бюджет исәбен алыш бару;

- бюджет (бухгалтер) хисаплылыгын тикшерү, аның дөреслегенә, аны төзү һәм бириүен үз вакытында булуына анализ;

- дебитор һәм кредитор бурычларын анализлау, һәм аны киметү һәм түләту буенча тәкъдимнәр эшләү;

- бюджет исәбенең беренчел күрсәткечләрен анализлау;

- бюджет исәбенде һәм хисапта кимчелекләрне һәм житешсезлекләрне ачыклау;

- бюджет исәбен алыш бару өчен программа-техник комплексы булу;

- бюджет хисаплылыгының дөреслегенә аудит үткөрү һәм бюджет исәбен алыш бару тәртибенең туры килү-килмәве өлешендә башка мәсьәләләр.

5.5. Бюджет чарапарын куллануның сакчыллыгын һәм нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр өзөрләү максатында финанслар белән идарә итү буенча контроль (аудит) объектларының эшчәнлегенә анализ һәм бәя биргәндә гамәлгә ашырыла:

- бюджет чарапарын куллануның нәтижәлелеген анализлау, финанс резервларын, шулай ук өстәмә финанс ресурсларын (керем китерә торган эшчәнлектән акча, максатчан программаларда катнашу h. б.) жәлеп итү юнәлешләрен ачыклау;

- проектларны һәм программаларны билгеләнгән максатларга, бурычларга, нәтижәлекнең планлаштырылган күрсәткечләренә туры килү-килмәүне тикшерү;

- бюджет йөкләмәләрен үз вакытында финанслау өчен кирәkle норматив хокукий актларны үз вакытында эшләү һәм кабул итүне анализлау.

5.6. Үткәрелгән тикшерү нәтижәләре буенча контроль субъектының (аудит) вазыйфаи затлары тарафыннан эчке финанс аудитының нәтижәләре турында бәяләмә (алга таба - бәяләмә) төzelә, анда ачыкланган кимчелекләрне һәм житешсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр, жыелган дәлилләр нигезендә эчке финанс тикшерүенең нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

5.7. Бәяләмәне төзер алдыннан алынган дәлилләрнең житәрлек һәм тиешле булуын бәяләргә киңәш ителә.

Дәлилләр житәрлек булып тора, әгәр фактларга нигезләнә торган мәгълүмат ышанычлы булып торса.

Дәлилләр ышанычлы булып санала, әгәр мәгълүмат ин тулы һәм ышанычка лаеклы булса.

Дәлилләр урынлы булып тора, әгәр мәгълүмат күзәтүләрне һәм тәкъдимнәрне расласа.

Дәлилләр файдалы дип санала, әгәр мәгълүмат контроль (аудит) субъектына үз максатларына ирешергә булышса.

Дәлилләр ясалган нәтижәләрне һәм тәкъдимнәрне дәлилләргә тиеш.

5.8. Бәяләмә ике нөсхәдә төzelә һәм кереш, аналитик һәм йомгаклау өлешләреннән торырга тиеш.

5.9. Бэялмэ контроль (аудит) субъектының эш төркеме тарафыннан имзалана, контрольлек (аудит) субъекты житэкчесе белэн килештерелэ һәм тикшеруунең соңғы көннән дә соңга калмыйча күл кую очен контроль (аудит) объектына жибәрелә.

5.10 Эчке финанс аудитын үткәру нәтижәләре буенча контроль ачыкланган кимчелекләрне һәм житешсезлекләрне бетерү, эчке финанс тикшеруенең нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәрне нәтижәле гамәлгә ашыруны тәэммин иту булып тора, һәм жирлек башлыгы тарафыннан башкарыла.